

סימן פז

לחור החכמה

לימוד הבקיות ומתן פרסים לחזקו

לחור החכמה

בע"ה

א' דר"ח אייר תשל"ו

מע"כ ידידי הרה"ג מוהר"ר שמעון פוירסט שליט"א.

הנה דבר גדול עשה כתר"ה במה שהשתולל שיתקבל ענין למוד התורה בתלמידי הישיבות גם כפי הדין שאיכא במצות למוד התורה ללמוד את כל הש"ס ולדע כל דיני התורה, לבד ענין העיון הגדול בעומקה של הסוגיות ורבותינו הראשונים והאחרונים שאי אפשר אף לגדולי תורה ללמוד בעיון ועומק גדול כל הש"ס והפוסקים, ונתקבל בעזר השי"ת אשר רוב בני תורה לומדים איזה שעות בדרך ליגמר והדר ליסבור כדי לדע כל דיני התורה לכל הפחות כפי שאפשר לבד הלמוד בעיון ועומק גדול שלומדים מרבותיהם הראשי ישיבות גדולי התורה, והוא זכות גדול לכתר"ה.

ומה שמציע כתר"ה כדי לחזק להבחורים בלמוד הנחוץ הזה ליתן פרסים של כבוד למי שילמוד סך גדול כמו שלישה סדרים וכ"ש כל הש"ס או לפי מספר הדפים של הגמ' הוא דבר ישר כי פרסים של כבוד אפשר הוא יותר מזרז מפרסים של כסף, אבל לדעתי כל ישיבה יש לה לעשות פרסים כפי דעת הר"מ באיזה דבר טוב ואם ישתתף עם עוד ישיבה או שתיים ודאי טוב, אבל לחייב זה איני רואה צורך כי דבר כזה צריך להעשית בשמחה וברצון עצמי, יהצעת כתר"ה שיהיה בזה משיתפים כל הישיבות לדעתי אין בזה תועלת כי כל פרסום הוא דבר המזיק והמפסיד אבל הצטרפות איזה ישיבות המכירות זו את זו יש להיות בזה תועלת לזרזו לדיעת כל התורה.

יהנני ידידו, משה פיינשטיין

לימוד משניות לבנות

בע"ה

מע"כ ידידי הרה"ג מוהר"ר אליהו שווי שליט"א הר"מ בפילאדלפיה שלו.

הנה בדבר שנמצאו בתי ספר לילדות ולנערות שנקראו בשם בית יעקב וכדומה שריצים ההנהלה והמורים ללמוד עמהן משניות, הנה הרמב"ם פ"א מהלכות ת"ת הי"ג פסק כר"א בסוטה דף כ' ע"א שאין ללמד לבנית תורה אך הוא מחלק שכאלו מלמדה תפלות הוא בתירה שבע"פ ובתורה שבכתב אינו כמלמד תפלות אך שלכתחלה גם זה אין ללמד, עכ"פ משניות שהוא תורה

שבע"פ צוו חכמים שלא ילמדום והוא כאילו למדום תפלות, ולכן צריך למונעם מזה ורק פרקי אבות מ"יום שהוא עניני מוסר והנהגות טובות יש ללמדם בהסבר לעוררן לאהבת תורה ולמדות טובות, אבל לא שאר המסכתות ומתוך הפשיטות אקצר וגומר בברכה לכתר"ה שירביץ תורה ויראת שמים לעולם.

משה פיינשטיין, ידידו,

סימן פח

אם מותר לחלוק על דברי רבותינו ברבים, אפילו במקומם

לחור החכמה

בע"ה

י"א ניסן תשל"ו

לגדול אחד.

בדבר י"יש לך איזה חשש לקביע מקומך בבני ברק מצד ייבתוך דברי תורה איכא פעמים שאתה איכר שלא כדברי החזון איש זצ"ל, לא מובן שום חשש בזה ואדרבה זהו כבודו אשר מזכירים שיטתו בד"ת ומעיינים בדבריו אף שהמסקנא דחכם המעיין הוא שלא כדבריו, ולא עלה כלל על דעת החזון איש זצ"ל שלא ימצאו ת"ח שיפלגו עליו ולא שייך שיקפיד ע"ו דאדרבה האמת יהשלום אהבו כדאיתא כיבמות י"ד ע"ב על פליגתא דב"ש וב"ה, וענין שפתותיו דובבות הוא אף כשמזכירין דברי החכם וחולקין עליו, אבל ודאי צריך להזכיר בדרך ארץ, ור' יהושע (חגיגה כ"ח ע"ב) שהיטתו שנינו מפני תעניתיו לא היה משום שהקשה על דברי ב"ש אלא מפני שאמר בבטול בושני מדבריהם ב"ש אבל בלשון דרך ארץ ודאי שליכא שום קפידא לא על מה שמקשיין על דברי החכם ואף לא על מי שחילקין עליו, ואדרבה מפורש בב"ב סוף דף ק"ל שאמר רבא לתלמידיו ר"פ ור"ה בדר"י דאם יהיו להם קושיית על פסקא שלי אסיר להו לדון כדבריי דאין לדיין אלא מה שעיניו רואות יה"ה באיסורים, ורק אמר שלא יקרעו פסקא שלו לבטל דבריו דאי היאי בחיים דלמא אמינא לכו טעמא יפי רשב"ם ושמא גם אתם תמצאי תירוץ לקושייתכם, אבל כל זמן שלא מיצאין תירוץ אסיר להם להירות כרבא אף שהיה רבם, וא"כ כ"ש וכ"ש שאין לחוש מלהקשות ומלחלוק על גדולי דורותינו אף הגדולים ביותר אבל באופן דרך ארץ, שלכן ליכא שום חשש ושום קפידא להשאיר בבני ברק ולומר שיעורים ואדרבה יהיה מליץ יושר בעדך על שאתה מעיין בספריו.

והנני מוקירך, משה פיינשטיין